

Laidiens: 26.04.2002., Nr. 64

Ministru kabineta noteikumi Nr.165

Rīgā 2002.gada 23.aprīlī (prot. Nr.17, 7.§)

Apdrošināšanas periodu pierādīšanas, aprēķināšanas un uzskaites kārtība

*Izdoti saskaņā ar
likuma "Par valsts pensijām"
pārejas noteikumu 2.1 punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka likuma "Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 1. un 2.punktā noteikto apdrošināšanas periodu pierādīšanas, aprēķināšanas un uzskaites kārtību.
2. Darbu un tam pielīdzinātos periodus līdz 1991.gada 1.janvārim neatkarīgi no sociālās apdrošināšanas iemaksu veikšanas (bet ne agrāk kā no dienas, kad persona sasniegusi 15 gadu vecumu, izņemot šo noteikumu 40.punktā norādīto gadījumu) pielīdzina apdrošināšanas periodiem, kas balstīti uz sociālās apdrošināšanas iemaksām un veido apdrošināšanas stāžu (izņemot šo noteikumu 35.punktā norādīto gadījumu), lai noteiktu tiesības uz valsts pensiju, kuras radušās pēc šo noteikumu spēkā stāšanās.
3. Par darbu un tam pielīdzinātiem periodiem no 1991.gada 1.janvāra līdz 1996.gada 1.janvārim uzskata periodus, kuros ir veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas, izņemot šo noteikumu 37.punktā minēto gadījumu.
4. Apdrošināšanas periodu apliecinošus dokumentus iesniedz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (turpmāk — aģentūra). Aģentūra uzskaita atsevišķus apdrošināšanas periodus un aprēķina kopējo apdrošināšanas stāžu.

II. Apdrošināšanas periodu apliecinājoši dokumenti

5. Apdrošināšanas periodu apliecina šādi dokumenti:
 - 5.1. darba grāmatiņa (darba līgumu grāmatiņa);
 - 5.2. kolhoznieka darba grāmatiņa;
 - 5.3. darba līgums un dokumenti par tā izpildi, kuros ir norāde par attiecīgā darba perioda pabeigšanu;
 - 5.4. karaklausības apliecība;

- 5.5. mācības apliecinājošs dokuments (apliecība, atestāts, diploms, mācību iestādes izziņa);
- 5.6. Latvijas valsts arhīvu vai citu valstu arhīvu (turpmāk — arhīvs) izziņas;
- 5.7. darba devēja izziņa, kas izsniegta saskaņā ar šo noteikumu 11.punktu;
- 5.8. lauku saimniecības uzskaites grāmata un mājas grāmata;
- 5.9. dokuments par zemnieku saimniecības veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām līdz 1991.gadam;
- 5.10. individuālo darbu apliecinājošs dokuments, kuru par periodu līdz 1990.gada 31.decembrim izdevusi attiecīgās izpildkomitejas finansu nodaļa;
- 5.11. invaliditātes izziņa vai izraksts no Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas akta;
- 5.12. medicīniskais atzinums bērnam invalīdam kopš bērnības;
- 5.13. Totalitāro režīmu noziegumu izvērtēšanas komisijas atzinums, kas pamatots ar oficiāliem dokumentiem (piemēram, arhīva izziņām, tiesas nolēmumiem);
- 5.14. Iekšlietu ministrijas, prokuratūras, arhīva vai tiesas izsniegts dokuments par politisko represiju periodu vai par darbības periodu nacionālās pretošanās kustībā, kā arī par rehabilitāciju;
- 5.15. radošo savienību izziņas;
- 5.16. arodbiedrību izziņas;
- 5.17. reliģiskās organizācijas vadības izziņa par garīgā personāla kalpošanas periodiem;
- 5.18. politiski represētās personas vai nacionālās pretošanās kustības dalībnieka apliecība;
- 5.19. dokuments, kas apliecina, ka bijušās PSRS Bruņoto spēku virsniekam sakarā ar darbību Latvijas interesēs atņemta dienesta pakāpe;
- 5.20. dzimšanas apliecība;
- 5.21. dokuments, kas apliecina bērna audzināšanu līdz astoņu gadu vecumam vai bērna invalīda (līdz 16 gadu vecumam) kopšanu;
- 5.22. repatrianta apliecība;
- 5.23. laulības apliecība;
- 5.24. laulības šķiršanas apliecība;
- 5.25. miršanas apliecība;
- 5.26. dzimtsarakstu nodaļas izziņa;
- 5.27. vārda vai uzvārda maiņas atļauja (apliecība);
- 5.28. dzīvesvietas izziņa;
- 5.29. tiesas spriedums.
6. Apdrošināšanas periodu apliecināšanai uzrāda:
 - 6.1. dokumentu oriģinālus;

6.2. dokumentu norakstus vai kopijas, kuras noformētas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un kuru pareizību apliecinājis dokumenta autors vai notārs.

7. Šo noteikumu 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5., 5.6., 5.7., 5.8., 5.9., 5.10., 5.11., 5.12., 5.13., 5.14., 5.15., 5.16., 5.17. un 5.29.apakšpunktā minētos dokumentus ņem vērā apdrošināšanas perioda pierādīšanai, ievērojot tajos norādīto apdrošināšanas perioda sākuma un beigu datumu (dienu, mēnesi, gadu). Ja dokumentā, kas apliecina apdrošināšanas perioda ilgumu, ziņas ir nepilnīgas, par apdrošināšanas perioda sākuma vai beigu datumu uzskata attiecīgā gada 1.jūliju, ja norādīts tikai tā sākuma vai beigu gads, un attiecīgā mēneša piecpadsmito datumu, ja norādīts gads un mēnesis bez datuma.

8. Ārvalstīs izsniegtos dokumentus apdrošināšanas periodu pierādīšanai izmanto, ja tie ir legalizēti, izņemot gadījumus, ja starpvalstu līgumi paredz citu kārtību.

9. Dokumentu svešvalodā pieņem, ja tam pievienots Valsts valodas likuma 10.panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā apliecināts tulkojums valsts valodā, izņemot līdz 2000.gada 1.septembrim Latvijā izdotos dokumentus, kuriem tulkojums valsts valodā nav nepieciešams.

10. Bez tulkojuma valsts valodā var pieņemt no ārvalstīm saņemto dokumentu.

11. Izziņu par darbu, kas izsniegta pēc 1964.gada 12.maija, pieņem apdrošināšanas periodu pierādīšanai, ja tā ir pamatota ar atsauci uz dokumentiem.

12. Līdz 1962.gada 14.decembrim izsniegtajā darba grāmatiņā pirmo ierakstu par kopējo apdrošināšanas stāžu līdz darba grāmatiņas izsniegšanai ņem vērā apdrošināšanas perioda pierādīšanai, ja minētais ieraksts darba grāmatiņā ir pamatots ar atsauci uz dokumentiem.

13. Pēc 1962.gada 14.decembra izsniegtajā darba grāmatiņā pirmo ierakstu par kopējo apdrošināšanas stāžu līdz darba grāmatiņas izsniegšanai ņem vērā apdrošināšanas perioda pierādīšanai, ja minētais ieraksts darba grāmatiņā ir pamatots ar atsauci uz dokumentu, tā numuru un izsniegšanas datumu.

14. Ierakstus darba grāmatiņā par darbu un tam pielīdzinātiem periodiem ņem vērā apdrošināšanas perioda pierādīšanai, ja:

14.1. ieraksts par pieņemšanu darbā un atlaišanu no darba ir pamatots ar atsauci uz dokumentu un ir norādīts tā numurs un izsniegšanas datums, bet ieraksts par atlaišanu ir apstiprināts ar attiecīgā uzņēmuma, organizācijas vai iestādes vadītāja vai viņa pilnvarotas personas parakstu un uzņēmuma, organizācijas vai iestādes zīmogu vai personāla nodaļas zīmogu;

14.2. ierakstu par pieņemšanu darbā un atlaišanu no darba ir izdarījuši atšķirīgi darba devēji, nepieciešams notikušo pārmaiņu skaidrojums un datums, kad pārmaiņas veiktas;

14.3. ierakstā par obligāto militāro dienestu ir norādīts dienesta sākuma un beigu datums, karaklausības apliecības numurs un izsniegšanas datums;

14.4. ierakstā par mācību laiku ir norādīts mācību perioda ilgums, kā arī tā dokumenta numurs un izsniegšanas datums, uz kura pamata attiecīgais ieraksts izdarīts.

15. Ja apdrošināšanas periodu apliecinošajos dokumentos ir atšķirīgs vārds vai uzvārds, uzrāda vārda vai uzvārda maiņu apliecinošu dokumentu. Ja darba grāmatiņā ieraksts par vārda vai uzvārda maiņu ir veikts, pamatojoties uz pasi, dzimšanas apliecību, laulības apliecību, laulības šķiršanas apliecību, vārda vai uzvārda maiņu apliecinošu dokumentu vai dzimtsarakstu nodaļas izziņu, un ir norādīts šo dokumentu numurs un izsniegšanas datums, un

ieraksts ir apliecināts ar attiecīgā uzņēmuma, organizācijas vai iestādes vadītāja vai viņa pilnvarotas personas parakstu, kā arī uzņēmuma, organizācijas vai iestādes zīmogu vai personāla nodaļas zīmogu, vārda vai uzvārda maiņu apliecināšanu dokumentu uzrādīt nav nepieciešams.

16. Ja iesniegtie šo noteikumu 5.punktā minētie dokumenti ir nepilnīgi, neprecīzi vai neskaidri, aģentūrai bez termiņa ierobežojuma ir tiesības pieprasīt uzrādīt citus dokumentus (līdz attiecīgās personas pensijas pieprasīšanai).

17. Ja par iesniegtajiem dokumentiem nepieciešama papildu informācija no arhīva, nosakot apdrošināšanas periodu, to ņem vērā, ja papildu informācija iesniegta pusotra gada laikā pēc pensijas pieprasīšanas.

18. Apdrošināšanas perioda pierādīšanai izvērtē arī citus dokumentus, kas iesniegti papildus šo noteikumu 5.punktā minētajiem dokumentiem.

19. Ja persona laikposmā no 1991.gada 1.janvāra līdz 1996.gada 1.janvārim ir veikusi sociālās apdrošināšanas iemaksas kā pašnodarbinātā persona vai par darbam pielīdzinātajiem periodiem, kas minēti likuma "Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 2.punktā, apdrošināšanas stāžā šos apdrošināšanas periodus ieskaita, neprasot papildu dokumentus.

III. Atsevišķu apdrošināšanas periodu pierādīšana

20. Darbu iestādēs, organizācijās un uzņēmumos:

20.1. pierāda, pamatojoties uz dokumentiem, kuri norādīti šo noteikumu 5.1., 5.3., 5.6., 5.7. un 5.29.apakšpunktā;

20.2. ja tas saistīts ar komandējumiem ārpus Latvijas, personai, kura nav Latvijas pilsonis, ieskaita apdrošināšanas periodā (bet ne ilgāk par vienu gadu un ne ilgāk kā līdz dienai, kad persona atlaista no attiecīgā darba) tādā gadījumā, ja šo noteikumu 5.1., 5.3., 5.6., 5.7. un 5.29.apakšpunktā norādītajos dokumentos ir ieraksts par attiecīgās personas nosūtīšanu komandējumā ārpus Latvijas.

21. Par darba periodu Latvijā uzskata darbu Latvijas teritorijā esošajās iestādēs, organizācijās, uzņēmumos vai to struktūrvienībās.

22. Darbu pie individuālām personām pierāda, pamatojoties uz šo noteikumu 5.16.apakšpunktā minēto izziņu.

23. Mācības darba perioda laikā pielīdzina darbam iestādēs, organizācijās un uzņēmumos.

24. Obligātā militārā dienesta laiks ierindas karavīriem bijušās PSRS Bruņotajos spēkos veido apdrošināšanas periodu, ja tas pierādīts, pamatojoties uz šo noteikumu 5.1., 5.4. un 5.6.apakšpunktā minētajiem dokumentiem.

25. Alternatīvā dienesta laiks veido apdrošināšanas periodu, ja tas pierādīts, pamatojoties uz šo noteikumu 5.1., 5.4. un 5.6.apakšpunktā minētajiem dokumentiem.

26. Virsdienesta laiks karavīriem un dienesta laiks virsniekiem veido apdrošināšanas periodu:

26.1. ja viņi dienējuši Latvijas Republikas armijā un tas pierādīts, pamatojoties uz šo noteikumu 5.4. un 5.6.apakšpunktā minētajiem dokumentiem;

26.2. Latvijas pilsoņiem: